

Sygn. akt I Ca 359/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący : Sędzia Katarzyna Powalska

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2023 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki o ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko (...) SA w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 25 maja 2023 roku, sygn. akt I C 325/22

zmienia zaskarżony wyrok w całości na następujący:

„ 1. zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) 567,43 (cztery tysiące pięćset sześćdziesiąt siedem 43/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 października 2022 roku do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty.”;

oddala apelację w pozostałej części;

zasądza od pozwanego (...) SA w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. 827 (osiemset dwadzieścia siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie poczynając od dnia następnego po upływie tygodnia od doręczenia pozwanemu odpisu wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I Ca 359/23

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 25 września 2023 r. wydanym w sprawie I C 325/22 z powództwa (...) Sp. z o. o. z siedzibą w G. przeciwko (...) S. A. w W. o zapłatę oddalono powództwo (pkt 1. wyroku) oraz

zasądzono od powoda na rzecz pozwanego 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty.

Powyższe orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujący stan faktyczny:

W dniu 28 kwietnia 2022 r. doszło do zdarzenia, wskutek którego uszkodzeniu uległ pojazd marki A. (...) o nr rej. (...) należący do D. C..

Pozwany (...) S.A. likwidował szkodę w pojeździe marki A. (...) o nr rej. (...) należącym do D. C. i w trakcie likwidacji szkody ustalił jej wysokość na kwotę 1 272,79 zł.

W dniu 10 maja 2022 r. pomiędzy D. C. a (...) Spółka z o.o. z siedzibą we W., została zawarta umowa przelewu wierzytelności z polisy OC dotycząca szkody komunikacyjnej z dnia 28 kwietnia 2022 r. w pojeździe marki A. (...) o nr rej. (...) nr szkody (...). Następnie w dniu 26 września 2022 r. pomiędzy (...) Spółka z o.o. z siedzibą we W. a powodem zawarto umowę o powierniczy przelew wierzytelności oraz podpisano zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawy dotyczącej szkody komunikacyjnej w pojeździe marki A. (...) o nr rej. (...) nr szkody (...).

Powód, jako nabywca wierzytelności, przedstawił pozwanemu kalkulację wykonaną przez (...) Spółka z o.o. z siedzibą we W., zweryfikowaną ostatecznie na kwotę 7 087,79 zł i wezwał pozwanego do jej zapłaty. Pozwany odmówił zapłaty powyżej ustalonej wcześniej kwoty odszkodowania, wskazując, iż naprawa możliwa była po niższych kosztach w sieci warsztatów naprawczych, współpracujących z pozwanym.

Sąd Rejonowy rozpoznając tak ustalony stan faktyczny doszedł do przekonania o nieudowodnieniu przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia. Zwracając uwagę na zasadę rozłożenia ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. zauważył, że powód domagając się zasądzenia należności pieniężnej w wysokości 5.815,86 zł na dowód istnienia, jak też co do zakresu finansowej powinności świadczenia pozwanego, wskazał umowy zlecenia naprawy pojazdu, umowy przelewu wierzytelności, umowy powierniczego przelewu wierzytelności, zlecenia do powierniczej umowy wierzytelności, a także kalkulację wykonaną na zlecenie swojego poprzednika prawnego. Podobnie, własną kalkulację szkody przedstawił pozwany. Kwestia wysokości szkody pozostaje, zdaniem Sądu Rejonowego, zatem w niniejszej sprawie sporna. W tej sytuacji, ciężar dowodu obciąża jednoznacznie powoda, a Sąd nie dysponuje specjalną wiedzą specjalistyczną, by stwierdzić czy właściwa jest kalkulacja przedstawiona przez jedną czy drugą stronę. Reasumując, Sąd I instancji stwierdził, że w oparciu o materiał dowodowy zaproponowany przez powoda nie jest możliwe ustalenie wysokości szkody, zatem z tego powodu powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Apelację od tego orzeczenia wywiódł pełnomocnik powódki, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233§ 1 k.p.c. w zw. z art. 243¹ k.p.c. oraz art. 245 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodu z następujących dokumentów:

- kalkulacji naprawy nr (...) z dnia 29.01.2022 r. przedłożonej zakładowi ubezpieczeń przed przystąpieniem do naprawy wraz z weryfikacją dokonaną przez pozwanego,
- kalkulacji po weryfikacji nr (...) z dnia 03.08.2022 r. (częściowo uwzględniająca weryfikację zakładu ubezpieczeń),
- weryfikacji kalkulacji dokonanej przez zakład ubezpieczeń z dnia 26.08.2022 r.
- faktury VAT nr (...) z dnia 23.09.2022 r. na kwotę 5 815,86 zł,
- faktury VAT nr (...) z dnia 01.06.2022 r. na kwotę 1212,19 zł,

z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów, co skutkowało błędnym ustaleniem, że Pozwany w trakcie likwidacji szkody ustalił jej wysokość na kwotę 1 212,19 zł, w sytuacji gdy ze zweryfikowanych dwukrotnie kalkulacji wprost wynika, że Pozwany ostatecznie ustalił koszt naprawy (a tym samym wysokość szkody) na kwotę 5.840,22 zł brutto, a dokonał wypłaty jedynie 1.272,79 zł

oraz nieustaleniem istotnych dla rozstrzygnięcia faktów tj. tego że pozwany nie kwestionował zakresu czynności i materiałów ujętych w kosztorysie naprawy, jak również stawek za prace naprawcze i lakiernicze, dokonania przez warsztat (...) Sp. z o. o. naprawy za kwotę 7.088,65 zł, która to kwota stanowi wysokość szkody wobec braku jakichkolwiek uwag ze strony (...) S.A. co do elementów składających się na ostateczny koszt naprawy;

naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 230 k.p.c. polegające na niedostrzeżeniu przez Sąd, że pozwany nie kwestionował zakresu naprawy, użytych materiałów oraz zastosowanych przez warsztat wykonujący naprawę stawek naprawczych, a zatem wykazanie tych okoliczności nie wymagało przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, osiã sporu było powoływanie się przez pozwanego, że naprawę można było przeprowadzić w warsztatach Sieci Naprawczej (...), jednakże pozwany nie wskazał w jaki sposób niniejsza okoliczność wpłynęłaby na wysokość szkody, skoro nie kwestionował ani zakresu naprawy, ani stawek za prace naprawcze stosowane przez warsztat wykonujący naprawę ((...) Sp. z o.o.;

naruszenie przepisu postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 278 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że w niniejszym postępowaniu niezbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w celu określenia wysokości kosztów naprawy pojazdu, podczas gdy pozwany w zweryfikowanej kalkulacji naprawy nie wskazał jakie koszty naprawy kwestionuje, dodatkowo wskazując, że akceptuje zakres czynności i materiałów ujętych w kosztorysie, a zatem specjalistyczna wiedza biegłego nie była niezbędna w celu wykazania faktów ciężących na stronie powodowej w tym istnienia i wysokości szkody. W toku niniejszego postępowania stanowisko pozwanego nie uległo zmianie, nie była kwestionowana ani stawka przyjęta przez powódkę, ani zakres prac, ani koszt części zamiennych, w związku z czym nie było potrzeby angażowania do sprawy biegłego;

naruszenie przepisu postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. poprzez uznanie, że strona powodowa nie uczyniła zadość ciężącym na niej obowiązkom dowodowym, podczas gdy powódka zaofiarowanymi dowodami (m. in. kalkulacją naprawy serwisu oraz fakturami za naprawę) w pełni wykazała wysokość rzeczywistych kosztów naprawy pojazdu, zaś pozwany nie podał, jakie komponenty kosztów naprawy kwestionuje i dlaczego; w tej sytuacji to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania zasadności obniżenia rzeczywistych kosztów naprawy do zaakceptowanej przez (...) kwoty w myśl zasady, że „powódka jest zobowiązana do wykazania wysokości szkody, a pozwany do udowodnienia zasadności jej obniżenia (tak m. in. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku V Wydział Gospodarczy w wyroku z dnia 15 grudnia 2009r. Sygn. V GC 1318/09);

naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 361 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, co w konsekwencji poskutkowało uznaniem, że wypłacone odszkodowanie nie musi pokrywać poniesionych przez poszkodowanego, ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu w całości, podczas gdy naprawienie szkody powinno polegać w tym przypadku na wypłacie odpowiedniej sumy pieniężnej, tj. niezbędnej do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, a zatem w na gruncie niniejszej sprawy w wysokości odpowiadającej kosztom rzeczywiście przeprowadzonej naprawy.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, skarżący wniósł o:

Zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie na rzecz powódki kwoty 5.815,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 października 2022 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem I instancji według norm prawem przepisanych;

Zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona apelacja okazała się w dużej mierze zasadna, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Na wstępie podnieść należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Wobec tego - zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c. - skoro Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku zawiera jedynie wyjaśnienie jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Trzeba mieć także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym apelacja ma charakter ograniczony, a celem postępowania apelacyjnego nie jest ponowne rozpoznanie sprawy, ale wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez Sąd I instancji w ramach zarzutów podniesionych przez skarżącego. Innymi słowy, apelacja ograniczona wiąże Sąd Odwoławczy, a zakres jego kompetencji kontrolnych jest zredukowany do tego, co zarzuci w apelacji skarżący. Wprowadzając apelację ograniczoną, ustawodawca jednocześnie określa zarzuty, jakimi może posługiwać się jej autor i zakazuje przytaczania dalszych zarzutów po upływie terminu do wniesienia apelacji – co w polskim porządku prawnym wynika z art. 505⁹ § 1¹ i 2 k.p.c. (tak też Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 roku, sygn. III CZP 49/07, publ. OSNC Nr 6 z 2008 r., poz. 55; tak również M. M. w: „Apelacja w postępowaniu cywilnym. Komentarz. Orzecznictwo”, W. 2013, s. 305 – 306). Tym samym w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy jedynie na odniesieniu się do zarzutów apelacji, bez dokonywania analizy zgodności zaskarżonego rozstrzygnięcia z prawem w pozostałym zakresie.

W pierwszej kolejności uwagę zwrócić należy na stawiane wyrokowi zarzuty w zakresie naruszenia przepisów postępowania. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał niewłaściwej oceny dowodów, skutkującej finalnie błędami w ustaleniach stanu faktycznego jak również nieustaleniem pewnych faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Oznacza to, że Sąd I instancji dokonał wybiórczej oceny dowodów, pomijając zwłaszcza odniesienie się do dowodu z dokumentu w postaci pisma pochodzącego od pozwanego (...), w którym ubezpieczyciel wprost odnosi się do przedstawionej przez (...) Sp. z o. o. kalkulacji kosztów naprawy.

Należy bowiem stwierdzić, że pozwany w toku postępowania likwidacyjnego rzeczywiście wypłacił kwotę na poziomie jedynie 1.272,79 zł. Ustalił ją pierwotnie na podstawie dokonanej kalkulacji z dnia 20.05.2022 r. Jednakże po przekazaniu samochodu przez poszkodowanego do warsztatu, wykonano kalkulację (z dnia 29.07.2022 r., opiewającą na łączną kwotę 8.506,69 zł). Następnie została ona zmieniona w dniu 3 sierpnia 2022 r. na kwotę 7 088,65 złotych brutto. Po przesłaniu tejże kalkulacji przez warsztat, ubezpieczyciel zmienił stanowisko odnośnie kosztów naprawy, czemu dał wyraz poprzez weryfikację otrzymanej kalkulacji. W zweryfikowanej przez pozwanego kalkulacji koszt naprawy wycenił na 5.840,22 zł. W piśmie z dnia 29.08.2022 r. pozwany wprost wskazuje: „łączny akceptowalny koszt naprawy – kwota 5.840,22 zł brutto”. Mimo tego ubezpieczyciel nie dokonał dalszej zapłaty z tytułu odszkodowania. Mając na uwadze przesłane pomiędzy warsztatem wykonującym naprawę ((...) Sp. z o. o.) a pozwaną kalkulację naprawy oraz przeprowadzane weryfikacje, nie można jednak mieć wątpliwości, że według pozwanej koszt naprawy (a co za tym idzie – również wysokość szkody) wynosił przynajmniej 5.840,22 zł, a nie jak wskazał Sąd I instancji - 1.272,79 zł. Nie można zatem zgodzić się w całości z sądem a quo co do stwierdzenia, że powód nie podolał ciężarowi udowodnienia dochodzonego roszczenia w jakiegokolwiek części, skoro nie zaoferował sądowi dowodu z opinii biegłego, a wartość poniesionej szkody była sporna. Co najmniej bowiem w zakresie uznanej wartości wyrażonej w dniu 28 sierpnia 2022r. poprzez weryfikację przedstawionej kalkulacji kosztów naprawy, ubezpieczyciel złożył oświadczenie o uznaniu tej wartości do poziomu 5 840,22 złotych. Zatem brak dowodu z opinii biegłego, obciążający niewątpliwie powoda może dotyczyć jedynie wartości 1 248,43 złotych (5 815,86 – 4 567,43) tj. zakresu dochodzonego w pozwie roszczenia ponad kwotę uznaną, pomniejszoną o wartość wypłaconą z tego tytułu w postępowaniu likwidacyjnym (5 840,22 – 1 272,79). W związku z tym, zasadność powództwa w zakresie kwoty 4.567,43 zł nie powinna budzić wątpliwości. Skoro więc na etapie postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił 1.272,79 zł, to wobec swego

częściowego uznania żądania powoda, do zasądzenia pozostało jeszcze 4.567,43 zł (5.840,22 zł – 1.272,79 zł). Z tych względów, na gruncie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok należało zmodyfikować w kierunku postulowanym przez skarżącego uznając, że dochodzona przez powoda różnica pomiędzy zaakceptowanymi przez pozwanego kosztami naprawy na poziomie 5.840,22 zł i wypłaconym dotąd świadczeniem w wysokości 1.272,79 zł jest w pełni uzasadniona. Dlatego też, w punkcie I.1. wyroku zasądzone od pozwanego na rzecz powoda 4.567,43 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 października 2022 r. do dnia zapłaty, tj. zgodnie z żądaniem pozwu.

Jednocześnie, brak było podstaw do dalej idącej zmiany orzeczenia Sądu Rejonowego. Twierdzenia powoda co do należnego mu, wyższego odszkodowania z tytułu naprawy samochodu są gołosłowne i – co słusznie zauważył Sąd I instancji – nieoparte żadnymi dowodami, poza prywatnymi dokumentami, stanowiącymi niezweryfikowane koszty naprawy. Sąd Rejonowy nie dysponował materiałem, w oparciu o który mógłby orzec o zasadności albo niezasadności żądania ponad kwotę 4.567,43 zł, o której mowa była wcześniej. Warto zwrócić uwagę w szczególności, że Sąd nie dysponował żadnym obiektywnym dowodem (w szczególności opinią biegłego) który traktowałby o realnych kosztach naprawy. W sytuacji, w której dwie strony procesu przedstawiają dwa rozbieżne stanowiska, a jednocześnie nie wykazują inicjatywy dowodowej mającej na celu wykazanie określonego faktu, powództwo powinno być oddalone, jeśli strona zobowiązana do wykazania faktu nie czyni w tym zakresie starań. W tej sytuacji to bowiem na powodzie spoczywa ciężar dowodu wynikający z art. 6 k.c. W realiach procesu kontradiktoryjnego, nie jest zadaniem Sądu wyręczanie strony lub poszukiwanie dowodów na poparcie tez stron. Skoro powód nie przedstawił dowodu świadczącego o tym, że koszt naprawy jest wyższy aniżeli zaakceptowany przez pozwanego (na poziomie 5.840,22 zł) – Sąd mógł finalnie tylko oddalić powództwo w tejże spornej części. Z powyższych względów, orzeczono jak w punkcie I.2. wyroku, co zarazem legło u podstaw oddalenia dalej idącej apelacji (o czym orzeczono w punkcie II. wyroku).

Powyższa zmiana orzeczenia wydanego przez Sąd I instancji musiała skutkować również zmianą orzeczenia w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, przy zastosowaniu zasady ich stosunkowego rozdzielenia (art. 100 k.p.c.). Ponieważ finalnie powód wygrał proces w około 78,5%, w takim też zakresie za koszty procesu odpowiedzialna będzie strona pozwana. Przy ustaleniu sumy kosztów procesu na 4.034,00 zł, strona pozwana winna ponieść koszty w kwocie 3.167,00 zł (4.034,00 zł x 78,5%). Uwzględniając przy tym poniesione przez pozwaną dotąd koszty na poziomie 1.817,00 zł (1.800,00 zł z tytułu zastępstwa procesowego – ustalone w oparciu o § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa), zasądzone od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 1.350,00 zł, wraz z odsetkami ustalonymi w myśl art. 98 § 1¹ k.p.c., o czym w odniesieniu do kosztów pierwszoinstancyjnych orzeczono w pkt I.3. orzeczenia.

O kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na gruncie art. 100 w zw. z art. 391 k.p.c. Ponieważ przyjmując należy, że apelująca strona powodowa wygrała w postępowaniu przed Sądem II instancji w 78,5%, w takim też zakresie odpowiedzialna za koszty postępowania drugoinstancyjnego będzie strona pozwana. Przy ustaleniu sumy kosztów postępowania odwoławczego na 2.200,00 zł (z czego: po stronie powodowej: 400,00 zł tytułem opłaty od apelacji i 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; po stronie pozwanej: 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego) strona pozwana powinna zwrócić stronie pozwanej 1.727,00 zł (2.200,00 zł x 78,5%). Uwzględniając przy tym poniesione przez stronę pozwaną dotąd koszty na poziomie 900,00 zł (z tytułu zastępstwa procesowego - ustalone w oparciu o § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie), zasądzone od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrot kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 827,00,00 zł, orzekając jednocześnie o odsetkach w myśl art. 98 § 1¹ k.p.c. - o czym orzeczono w punkcie III. orzeczenia.